



**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008 тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

№ _____

На № _____ від _____

**Державна регуляторна служба
України**

*Щодо погодження
проекту наказу Мінекономіки*

На виконання абзацу двадцять сьомого частини третьої статті 5 Закону України “Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту” та пункту 72, підпункту 6 пункту 108 і абзацу другого пункту 109 Статуту приватного акціонерного товариства “Експортно-кредитне агентство”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07 лютого 2018 року № 65, Мінекономіки розроблено проект наказу “Про затвердження положень про правила страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) та перестрахування приватного акціонерного товариства “Експортно-кредитне агентство”, який оприлюднено на сайті Мінекономіки: <http://www.me.gov.ua>.

Відповідно до вимог частин другої і третьої § 37 та § 38 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950, просимо розглянути та погодити зазначений проект наказу.

Матеріали погодження просимо надсилати в паперовому вигляді та електронною поштою на адресу: terpytskyi@me.gov.ua.

- Додатки:
1. Проект наказу на 47 арк.
 2. Пояснювальна записка на 3 арк.
 3. Аналіз регуляторного впливу на 10 арк.
 4. Оприлюднення на сайті на 1 арк.

Виконувач обов’язків Міністра

Павло КУХТА

*Мокан І. Б.
596-68-17*

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 20B4E4ED0D30998C040000005A792C00C73F7900

Підписувач Кухта Павло Андрійович

Дійсний з 11.09.2019 0:00 по 11.09.2021 0:00

Мінекономіки



4603-04/2405-03 від 16.01.2020





**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

НАКАЗ

№ _____

Київ

**Про затвердження положень
про правила страхування
зовнішньоекономічних договорів
(контрактів) та перестрахування
приватного акціонерного товариства
“Експортно-кредитне агентство”**

Відповідно до абзацу двадцять сьомого частини третьої статті 5 Закону України “Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту” та пунктів 72, 79, підпункту 6 пункту 108 і абзацу другого пункту 109 Статуту приватного акціонерного товариства “Експортно-кредитне агентство”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07 лютого 2018 року № 65,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:

Положення про правила страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) приватного акціонерного товариства “Експортно-кредитне агентство”;

Положення про правила перестрахування приватного акціонерного товариства "Експортно-кредитне агентство".

2. Департаменту взаємодії з експортерами та просування експорту в установленому законодавством порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України – Торгового представника України Качку Т. А.

**Міністр розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**



Тимофій МИЛОВАНОВ

4603

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку
економіки, торгівлі та сільського
господарства України

_____ № _____

ПОЛОЖЕННЯ
про правила страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів)
приватного акціонерного товариства “Експортно-кредитне агентство”

1. Загальні положення

Це Положення розроблене відповідно до Цивільного кодексу України, Закону України “Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту”, Закону України “Про зовнішньоекономічну діяльність” і визначає загальні умови, порядок укладення та виконання договорів страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) (далі – договори страхування).

На підставі цього Положення приватне акціонерне товариство “Експортно-кредитне агентство” (далі – ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”) укладає з українськими експортерами (далі – страхувальники) договори страхування. Конкретні умови страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) визначаються договором страхування, що укладається між ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” і страхувальником.

Згідно з договором страхування, укладеним на підставі цього Положення, ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” зобов’язується за визначену в договорі

страхування плати (страховий платіж) у разі настання передбаченої в договорі страхування події (страхового випадку) відшкодувати страхувальнику заподіяні внаслідок цієї події збитки (сплатити страхове відшкодування) у межах встановленої договором страхування страхової суми.

Страховальниками згідно з цим Положенням можуть бути українські експортери (юридичні особи або фізичні особи – підприємці), які здійснюють експорт товарів (робіт, послуг) українського походження на підставі зовнішньоекономічного договору (контракту).

Страховальник має право під час укладання договору страхування призначати вигодонабувача, а також замінювати його до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.

Усі умови договору страхування та цього Положення, які діють щодо страхувальника, у тому числі обов'язки страхувальника, також поширюються на вигодонабувача (у разі його призначення), за винятком зобов'язання зі сплати страхового платежу. Договором страхування можуть бути передбачені інші умови, що визначають права та обов'язки вигодонабувача. Укладення договору страхування на користь вигодонабувача не звільняє страхувальника від виконання обов'язків, визначених у договорі страхування.

2. Основні терміни

У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

вигодонабувач – юридична особа, яка може зазнати збитків у разі настання страхового випадку, визначена страхувальником під час укладання договору страхування для отримання страхового відшкодування;

дата виникнення дебіторської заборгованості – дата виставлення страхувальником іноземному покупцю рахунка-фактури (інвойсу, рахунка на оплату) згідно з умовами зовнішньоекономічного договору (контракту);

дата оплати – зазначена в рахунку-фактурі (інвойсі, рахунку на оплату) та/або в зовнішньоекономічному договорі (контракті) кінцева дата сплати іноземним покупцем заборгованості страхувальнику;

дебіторська заборгованість – сума заборгованості іноземного покупця страховальнику на певну дату;

експорт (експорт товарів) – продаж товарів українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності іноземним суб'єктам господарської діяльності (у тому числі з оплатою в негрошовій формі) з вивезенням або без вивезення цих товарів через митний кордон України, у тому числі реекспорт товарів. При цьому термін “реекспорт” (реекспорт товарів) означає продаж іноземним суб'єктам господарської діяльності та вивезення за межі України товарів, що були раніше імпортовані на територію України;

експорт капіталу – вивезення за межі України капіталу в будь-якій формі (валютних коштів, продукції, послуг, робіт, прав інтелектуальної власності та інших немайнових прав) з метою одержання прибутку від виробничої та інших форм господарської діяльності;

зовнішньоекономічний договір (контракт) – домовленість двох або більше суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх іноземних покупців, спрямована на встановлення, зміну або припинення їх взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічній діяльності;

іноземний покупець – суб'єкт господарювання – нерезидент, що здійснює придбання товарів (робіт, послуг) українського походження відповідно до зовнішньоекономічного договору (контракту), укладеного з українським експортером;

компетентні органи – державні органи або юридичні особи, які відповідно до національного законодавства країни місцезнаходження такого органу уповноважені приймати відповідні рішення або до компетенції яких належить розгляд та вирішення окремих питань;

країна дії страхового покриття – країна та/або група країн, на території яких можуть настати події, що є страховими випадками згідно з цим Положенням, та які зазначені в договорі страхування;

максимальний період оплати – встановлений у договорі страхування максимально дозволений строк сплати іноземним покупцем платежу згідно із

зовнішньоекономічним договором (контрактом);

непрямі збитки – втрати, збитки та додаткові витрати яких поніс/зазнав страхувальник та які пов'язані і є наслідком виникнення прямих збитків;

період очікування – період часу в календарних днях, зазначений у договорі страхування, відлік якого починається з дня отримання ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” від страхувальника повідомлення про прострочену дебіторську заборгованість разом з усіма документами, передбаченими пунктом 11.1 цього Положення;

період страхування – період часу, протягом якого ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” несе відповідальність за відшкодування збитків за прийнятими на страхування ризиками;

поставка – перехід до іноземного покупця права розпорядження товаром як до власника за умови, що іноземний покупець приймає товар, а також прийняття іноземним покупцем виконання робіт та/або надання послуг;

прострочена дебіторська заборгованість – дебіторська заборгованість, що виникає на другий день після закінчення терміну платежу згідно із зовнішньоекономічним договором (контрактом);

прямі збитки – сума застрахованої простроченої та несплаченої дебіторської заборгованості на дату настання страхового випадку;

роботи, послуги українського походження – роботи та послуги, що виконуються і надаються суб'єктами господарювання – резидентами України;

сплачувані періоди страхування – проміжки часу, визначені в договорі страхування, укладеному з розстроченням сплати страхового платежу, протягом яких ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” несе зобов'язання згідно з договором страхування за умови сплати страхувальником страхових платежів у відповідних розмірах та в строки, визначені в договорі страхування;

страхова виплата – грошова сума, яка виплачується ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” відповідно до умов договору страхування в разі настання страхового випадку;

страхове відшкодування – страхова виплата, яка здійснюється

ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” у межах страхової суми згідно з договорами страхування в разі настання страхового випадку;

страхова сума – грошова сума, у межах якої ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” відповідно до умов страхування зобов’язане здійснити виплату в разі настання страхового випадку;

товари українського походження – товари, що повністю вироблені або піддані достатній переробці в Україні відповідно до критеріїв, установлених Митним кодексом України;

товарно-транспортна документація – пакет юридичних документів, на підставі яких здійснюють облік, приймання, передавання, перевезення, здавання вантажу та взаємні розрахунки між учасниками транспортного процесу;

український експортер – суб’єкт господарювання – резидент, який здійснює експорт товарів (робіт, послуг) українського походження.

3. Предмет договору страхування

3.1. Предметом договору страхування є майнові інтереси страхувальника, що не суперечать закону і пов’язані з фінансовими збитками (втратами) страхувальника в разі повного або часткового невиконання іноземним покупцем зобов’язань згідно із зовнішньоекономічним договором (контрактом) щодо сплати дебіторської заборгованості.

Дебіторська заборгованість є застрахованою, якщо відповідає таким умовам:

виникла за зовнішньоекономічним договором (контрактом), предметом якого є купівля-продаж товарів, виконання робіт або надання послуг на умовах відстрочки та/або розстрочки платежу;

виникла за зовнішньоекономічним договором (контрактом) у зв’язку з поставкою товарів, виконанням робіт або наданням послуг протягом періоду страхування;

виникла на підставі рахунка на оплату, виставленого страхувальником

іноземному покупцю відповідно до вимог законодавства;

строк оплати за якою не настав на момент початку періоду страхування;
виникла за товари (роботи, послуги), що прийняті іноземним покупцем;

є безспірною, щодо якої відсутні розбіжності між страхувальником та іноземним покупцем, а також відсутні будь-які обмеження на її стягнення в порядку, встановленому законодавством.

4. Страхіві ризики та страхові випадки

4.1. Відповідно до цього Положення страховими ризиками є певні події, на випадок яких проводиться страхування і які мають ознаки ймовірності та випадковості настання, що можуть призвести до фінансових збитків (втрат) страхувальника у зв'язку з повним або частковим непогашенням (несплатою) іноземним покупцем суми дебіторської заборгованості за зовнішньоекономічним договором (контрактом).

4.1.1. Комерційний ризик – ризик повного або часткового невиконання іноземним покупцем зобов'язань за зовнішньоекономічним договором (контрактом) у строк та з урахуванням періоду очікування внаслідок:

безпідставної відмови іноземного покупця від виконання зобов'язань за зовнішньоекономічним договором (контрактом);

довільного розірвання зовнішньоекономічного договору (контракту) без права на таку дію;

неплатоспроможності іноземного покупця або банку іноземного покупця;
банкрутства іноземного покупця або банку іноземного покупця.

4.1.2. Некомерційний ризик – ризик повного або часткового невиконання іноземним покупцем зобов'язань за зовнішньоекономічним договором (контрактом) у строк та з урахуванням періоду очікування внаслідок:

землетрусу, повені, урагану чи іншого стихійного лиха;

промислових аварій унаслідок пожежі, вибуху, аварії на теплових, водопровідних, опалювальних системах та інших об'єктах, які призвели до надзвичайної ситуації;

запровадження мораторію на здійснення платежів у країні іноземного покупця, банку іноземного покупця або в країні, що бере участь у здійсненні платежів;

унесення змін до законодавства з питань зовнішньоекономічної діяльності країни іноземного покупця, банку іноземного покупця, що бере участь у виконанні зовнішньоекономічного договору (контракту), які роблять виконання такого договору (контракту) неможливим;

застосування ембарго на торгівлю;

невиконання іноземним покупцем зобов'язань за зовнішньоекономічним договором (контрактом) або затримкою їх виконання більше ніж на 180 днів, якщо таким покупцем є держава або державний орган, іноземний суб'єкт господарювання, виконання зобов'язань якого було гарантовано державою;

виникнення збройного конфлікту, ведення воєнних дій, повстання, революції, масових заворушень, страйків у країні іноземного покупця, банку іноземного покупця, які роблять виконання умов зовнішньоекономічного договору (контракту) неможливим;

ужиття компетентними органами країни іноземного покупця, банку іноземного покупця чи третьої країни, що бере участь у виконанні зовнішньоекономічного договору (контракту), заходів щодо примусового вилучення майна (націоналізації, конфіскації майна, експропріації тощо);

рішення суду щодо заборони або обмеження операцій, які унеможливають виконання умов зовнішньоекономічного договору (контракту);

інших обставин, визначених Кабінетом Міністрів України.

4.2. Страховий випадок – подія, передбачена договором страхування або законодавством, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” щодо здійснення виплати страхового відшкодування страхувальнику. Страховим випадком згідно з цим Положенням є факт збитків, яких зазнав страхувальник у результаті повного або часткового непогашення (несплати) іноземним покупцем дебіторської заборгованості за

непогашення (несплати) іноземним покупцем дебіторської заборгованості за зовнішньоекономічним договором (контрактом) унаслідок подій, передбачених підпунктами 4.1.1 і 4.1.2 пункту 4.1 цього Положення.

4.3. Страховий випадок вважається таким, що настав:

за комерційним ризиком безпідставної відмови іноземного покупця від виконання зобов'язань за зовнішньоекономічним договором (контрактом) – після закінчення періоду очікування;

за комерційним ризиком довільного розірвання зовнішньоекономічного договору (контракту) без права на таку дію – у день розірвання зовнішньоекономічного договору (контракту), але не раніше закінчення періоду очікування;

за комерційним ризиком неплатоспроможності іноземного покупця або банку іноземного покупця – у день набрання чинності рішенням компетентного органу про визнання іноземного покупця або банку іноземного покупця неплатоспроможним;

за комерційним ризиком банкрутства іноземного покупця або банку іноземного покупця – у день набрання чинності рішенням компетентного органу про визнання іноземного покупця або банку іноземного покупця банкрутом;

за некомерційними ризиками, крім ризику внесення змін до законодавства з питань зовнішньоекономічної діяльності країни іноземного покупця, банку іноземного покупця, що бере участь у виконанні зовнішньоекономічного договору (контракту), які роблять виконання такого договору (контракту) неможливим, – у день видачі довідки/набрання чинності рішенням відповідного компетентного органу країни іноземного покупця, банку іноземного покупця або країни, що бере участь у здійсненні платежів, яким підтверджується настання певної події (страхового випадку), але не раніше закінчення періоду очікування;

за некомерційним ризиком унесення змін до законодавства з питань зовнішньоекономічної діяльності країни іноземного покупця, банку іноземного

покупця, що бере участь у виконанні зовнішньоекономічного договору (контракту), які роблять виконання такого договору (контракту) неможливим, – через три місяці з дня вчинення всіх дій з метою виконання зовнішньоекономічного договору (контракту) за умови, що всі дії виконано правильно, але не раніше закінчення періоду очікування.

4.4. Детальний перелік страхових ризиків і страхових випадків узгоджується між ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” і страхувальником під час укладення договору страхування і зазначається в договорі страхування.

5. Порядок визначення розміру страхової суми

5.1. Страхова сума встановлюється за згодою сторін договору страхування та визначається виходячи із суми зовнішньоекономічного договору (контракту).

Максимальний розмір страхової суми згідно з договором страхування становить не більше ніж 90 відсотків суми зовнішньоекономічного договору (контракту) за некомерційними ризиками та не більше ніж 85 відсотків суми зовнішньоекономічного договору (контракту) за комерційними ризиками.

5.2. Страхову суму може бути встановлено за окремим страховим випадком/страховим ризиком, групою страхових ризиків, договором страхування в цілому.

5.3. У межах страхової суми, визначеної договором страхування, можуть бути встановлені ліміти страхової суми за окремими страховими випадками/страховими ризиками.

5.4. Умовами договору страхування може бути передбачена франшиза – частина збитків, що не відшкодовується ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” згідно з договором страхування.

5.5. Франшиза може бути умовною або безумовною і встановлюватися як у відсотках, так і в грошовому виразі.

5.6. У разі встановлення умовної франшизи ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” не виплачує страхове відшкодування, якщо розмір збитку в разі

настання страхового випадку не перевищує розмір франшизи, але виплачує страхове відшкодування в повному обсязі, якщо розмір збитку перевищує франшизу.

5.7. У разі встановлення безумовної франшизи ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” у всіх випадках виплачує страхове відшкодування за вирахуванням суми безумовної франшизи.

5.8. Умовами договору страхування може бути передбачено відшкодування ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” витрат страхувальника, пов’язаних із запобіганням або зменшенням збитків у разі настання страхового випадку. Суми відшкодування таких витрат не можуть разом із сумами страхового відшкодування перевищувати встановлену договором страхування страхову суму, крім випадків, коли такі витрати визначені окремими додатковими лімітами зобов’язань, що також повинно бути зазначено в договорі страхування.

5.9. Укладення договорів страхування, у тому числі розрахунків страхової премії (платежу) та виплата страхового відшкодування, здійснюються ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” у валюті, у якій укладено зовнішньоекономічний договір (контракт).

6. Страховий платіж та порядок його сплати

6.1. Розмір страхового платежу розраховується ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” виходячи зі страхової суми, страхових тарифів та періоду страхування. Розмір страхового платежу і порядок його сплати страхувальником зазначаються в договорі страхування.

6.2. Страховий платіж за згодою ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” та страхувальника може сплачуватися страхувальником одноразово, в розстрочку (частинами) або у спосіб, передбачений пунктом 6.2.3 цього Положення.

6.2.1. У разі одноразової сплати страхового платежу його сплата здійснюється під час укладення договору страхування.

6.2.2. У разі укладання договору страхування на шість і більше місяців,

але не більше ніж 12 місяців, страховий платіж може сплачуватися двома частинами. При цьому перша частина страхового платежу встановлюється в розмірі не менше ніж 50 відсотків страхового платежу за договором страхування і сплачується під час укладання договору страхування, а друга частина страхового платежу сплачується не пізніше останнього дня сплаченого періоду страхування.

У разі укладання договору страхування на 12 і більше місяців страховий платіж може сплачуватися щокварталу або щомісяця. У разі щоквартальної сплати перша частина страхового платежу в розмірі не менше ніж 25 відсотків страхового платежу згідно з договором страхування сплачується страхувальником під час укладання договору страхування, а інша частина страхового платежу, що залишилася, сплачується рівними частками не пізніше останнього дня сплаченого періоду страхування (кварталу) протягом усього терміну дії договору страхування. У разі щомісячної сплати перша частина страхового платежу в розмірі не менше ніж $1/12$ страхового платежу згідно з договором страхування сплачується страхувальником під час укладання договору страхування, а інша частина страхового платежу, що залишилася, сплачується рівними частками не пізніше останнього дня сплаченого періоду страхування (місяця) протягом усього терміну дії договору страхування.

Договором страхування може передбачатися інший порядок сплати страхового платежу, при цьому перша його частина в розмірі не менше ніж 10 відсотків суми страхового платежу згідно з договором страхування сплачується страхувальником під час укладання договору страхування, а частина страхового платежу, що залишилася, сплачується страхувальником в узгоджених ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” та страхувальником розмірах та узгоджені терміни, зазначені в договорі страхування, але не пізніше останнього дня сплаченого періоду страхування.

6.2.3. Договір страхування може передбачати авансовий страховий платіж за період страхування, що підлягає сплаті страхувальником.

Страхувальник зобов'язаний за кожний період страхування надіслати на

адресу ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” протягом 30 календарних днів після закінчення періоду страхування або з іншою періодичністю, встановленою в договорі страхування, заяву (декларацію) про товарообіг за формою, визначеною в додатку 1 до цього Положення, із зазначенням загальної вартості торгового обороту страхувальника, якщо інше не передбачено договором страхування. Страхувальник зобов'язаний включити в загальну вартість торгового обороту всі без винятку суми, зокрема, такі:

усі можливі знижки за виконання плану продажів іноземним покупцем, дострокове погашення тощо;

кредит-ноти, оформлені страхувальником щодо відвантаження/постачання товару, повернутого страхувальнику іноземним покупцем більше ніж через 14 днів після виставлення рахунку на оплату;

щодо постачання та/або наданих послуг відповідно до умов зовнішньоекономічних договорів (контрактів) без можливості дострокового розірвання, застрахованих відповідно до цього Положення.

Страхувальник має право виключити з торгового обороту суму:

податку на додану вартість, якщо інше не передбачено договором страхування;

дебіторської заборгованості, на яку не поширюється страхове покриття згідно з цим Положенням.

Обчислення страхового платежу здійснюється на підставі даних, зазначених у заяві (декларації) про товарообіг, помножених на ставку страхового тарифу, встановлену договором страхування за відповідний період страхування.

Якщо розмір страхового платежу, обчислений на підставі даних про товарообіг, буде більше ніж сплачений авансовий страховий платіж, страхувальник зобов'язаний здійснити доплату в розмірі різниці у строк, зазначений ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” у відповідному рахунку.

6.3. Якщо страхувальник сплачує страховий платіж у розстрочку, у разі настання страхового випадку із суми страхового відшкодування

ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” має право утримати несплачену частину страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування.

6.4. У разі зміни суттєвих обставин, що тягнуть за собою збільшення страхового ризику, ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” має право вимагати зміни умов договору страхування та сплати додаткового страхового платежу відповідно до розділу 9 цього Положення.

6.5. Днем сплати страхового платежу вважається день надходження грошових коштів на розрахунковий рахунок ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”.

6.6. Страховий платіж згідно з договором страхування сплачується у валюті страхової суми. Перерахунок суми страхового платежу (його частини) у валюту, відмінну від валюти страхової суми, здійснюється за офіційним курсом Національного банку України на день сплати страхового платежу (його частини) страхувальником.

7. Строк та місце дії договору страхування

7.1. Договір страхування укладається на повний строк дії зовнішньоекономічного договору (контракту) або на певний етап (етапи) зовнішньоекономічного договору (контракту), пов'язаний з виконанням іноземним покупцем визначених у цей період договірних зобов'язань щодо платежів.

7.2. У разі розстрочки страхового платежу строк дії договору страхування поділяється на сплачені періоди страхування, а сам договір страхування діє за наявності сплати за відповідний(-і) сплачений(-і) період(-и) страхування. Якщо черговий страховий платіж надійшов у поточному періоді страхування, сплачений період починається з 00 годин 00 хвилин дня, наступного за днем закінчення попереднього сплаченого періоду страхування.

7.3. Договір страхування набирає чинності з 00 годин 00 хвилин дня, наступного за днем надходження страхового платежу (у разі одноразової сплати страхового платежу) або першої частини страхового платежу (у разі

розстрочки страхового платежу) на рахунок ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” у повному обсязі, передбаченому договором страхування. У разі несплати страхового платежу (у разі одноразової сплати страхового платежу) або першої частини страхового платежу (у разі розстрочки страхового платежу) договір страхування не набирає чинності і ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” не несе відповідальності згідно з договором страхування до моменту повної сплати страхового платежу (першої частини страхового платежу).

7.4. Дія договору страхування закінчується о 00 годин 00 хвилин дня, наступного за днем, зазначеним у договорі страхування як дата закінчення строку дії договору страхування, якщо інші обставини, передбачені цим Положенням або договором страхування, не призвели до його дострокового припинення.

7.5. У разі несплати або неповної сплати відповідної чергової частини страхового платежу (у разі розстрочки страхового платежу) на наступний сплачений період страхування договір страхування автоматично припиняє свою дію о 24 годині 00 хвилин останнього дня сплаченого періоду страхування. При цьому ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” звільняється від обов’язку щодо повідомлення страхувальника про припинення дії договору страхування.

7.6. Місцем дії договору страхування є країна(-и) дії страхового покриття, визначена(-і) у договорі страхування.

8. Порядок укладання договору страхування

8.1. Для укладання договору страхування страхувальник подає до ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” письмову заяву про намір укласти договір страхування за формою, встановленою ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”. Після укладення договору страхування заява, додані до неї документи та інша інформація і відомості, надані страхувальником чи від його імені, вважаються невід’ємною частиною договору страхування.

8.2. У заяві страхувальник зобов’язаний зазначити всю запитувану інформацію та повідомити ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про всі

відомі страхувальнику обставини, що мають відношення до визначення ступеня страхового ризику, про всі діючі договори страхування стосовно предмета договору страхування, а також про ті, що укладаються або планується укласти.

8.3. До укладення договору страхування з метою визначення ступеня страхового ризику страхувальник до заяви надає ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”, зокрема, таку інформацію (документи):

відомості про страхувальника (найменування, адреса, банківські реквізити, копія свідоцтва про державну реєстрацію або витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, копії установчих документів, копії документів про засновників і керівних осіб, документ, що підтверджує повноваження представника страхувальника діяти від його імені, тощо);

статистику збитків страхувальника за ризиками, що заявляються на страхування, за останні три роки;

документ, що підтверджує реєстрацію іноземного покупця в країні його місцезнаходження (витяг із торговельного, банківського, судового реєстру тощо);

зовнішньоекономічний договір (контракт) (його проект, якщо такий зовнішньоекономічний договір (контракт) ще не укладений) з усіма документами, що є його невід’ємною частиною (додатками, додатковими угодами тощо), та іншими пов’язаними документами;

фінансову звітність іноземного покупця: річний бухгалтерський баланс з усіма додатками до нього, бухгалтерський баланс на останню звітну дату, звіт про прибутки і збитки, висновок про результати обов’язкової аудиторської перевірки тощо;

інші відомості (інформація) та документи щодо предмета договору страхування, які необхідні для встановлення ступеня ризику та укладення договору страхування, на запит ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”.

Конкретний перелік документів (інформації) визначається ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” під час укладання договору страхування

залежно від виду діяльності страхувальника та інших важливих для оцінки страхового ризику чинників.

8.4. Документи, зазначені в пункті 8.3 цього Положення, подаються страхувальником до ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” з урахуванням вимог пункту 17.6 цього Положення та у формі оригінальних примірників або нотаріально завірених копій або простих копій, завірених належним чином організацією чи органом, що їх видавав, або страхувальником, за умови надання ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” можливості звіряння цих документів з їх оригінальними примірниками.

8.5. Після подання заяви на страхування і документів, зазначених у пункті 8.3 цього Положення, і до закінчення терміну дії договору страхування страхувальник не має права без отримання згоди ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” уносити будь-які зміни та доповнення до умов зовнішньоекономічного договору (контракту).

8.6. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” перевіряє достовірність інформації, наданої страхувальником під час укладення договору страхування, та надані страхувальником документи (завірені належним чином копії документів), запитує відповідні документи чи їх копії (у тому числі підтвердження державних органів і уповноважених банків про фактичний оборот, надходження виручки і рух коштів страхувальника тощо). ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” має право запросити висновок незалежного аудитора про фінансовий стан страхувальника.

8.7. Страхувальник несе відповідальність за достовірність і повноту даних, зазначених ним у заяві про намір укласти договір страхування, яка (заява) у разі укладення договору страхування стає його невід’ємною частиною.

8.8. Якщо після укладення договору страхування буде встановлено, що страхувальник повідомив або надав ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” завідомо неправдиві дані, у тому числі про предмет договору страхування, ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” має право відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до цього Положення та умов договору

страхування.

8.9. Договір страхування укладається в письмовій формі. Факт укладення договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою договору страхування.

9. Зміна суттєвих (істотних) обставин

9.1. Страхувальник зобов'язаний під час укладення договору страхування надати ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” інформацію про всі відомі йому обставини, що мають суттєве значення для оцінки ступеня страхового ризику і надалі негайно, але не пізніше трьох робочих днів з дня, коли страхувальнику стало або мало стати відомо про таку зміну, письмово інформувати ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про будь-яку зміну обставин, повідомлених страхувальником ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” під час укладання договору страхування, якщо ці зміни можуть суттєво вплинути на збільшення страхового ризику.

9.2. Суттєвими є будь-які зміни обставин, зазначених у договорі страхування, цьому Положенні, а також повідомлених страхувальником під час укладання договору страхування (у тому числі тих, що містяться в заяві про намір укласти договір страхування та доданих до неї документах, або наданих у відповідях на письмові запити ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”), якщо ці зміни можуть суттєво вплинути на збільшення страхового ризику, зокрема, але не обмежуючись, усі зміни і доповнення, що вносяться до зовнішньоекономічного договору (контракту) у ході його виконання, зміни рівня некомерційного ризику країни місцезнаходження іноземного покупця та/або фінансового стану іноземного покупця тощо.

9.3. У разі неповідомлення страхувальником ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про зміну суттєвих обставин у строки, передбачені пунктом 9.1 цього Положення, ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” має право розірвати договір страхування (крім випадку, коли обставини, що призводять до збільшення страхового ризику, вже минули і не призвели до настання подій, що

мають ознаки страхового випадку). У цьому випадку договір страхування припиняє дію після закінчення п'яти календарних днів з дня надіслання ПрАТ "Експортно-кредитне агентство" страхувальнику письмового повідомлення про розірвання договору страхування. У разі розірвання договору страхування у вищезазначеному випадку страховий платіж, сплачений страхувальником до дня розірвання договору, поверненню не підлягає.

9.4. ПрАТ "Експортно-кредитне агентство", повідомлене про зміну суттєвих обставин, що призводять до збільшення страхового ризику, має право вимагати зміни умов договору страхування та сплати додаткового страхового платежу пропорційно збільшенню ступеня ризику.

9.5. У разі збільшення страхового ризику і відмові страхувальника від зміни умов договору страхування та сплати додаткового страхового платежу пропорційно збільшенню ступеня ризику, ПрАТ "Експортно-кредитне агентство" має право розірвати договір страхування. Договір страхування припиняє свою дію з дня отримання ПрАТ "Експортно-кредитне агентство" письмової відмови страхувальника від зміни умов договору страхування та сплати додаткового страхового платежу, а в разі неотримання відповіді від страхувальника на відповідну письмову пропозицію ПрАТ "Експортно-кредитне агентство", надіслану належним чином (листом з повідомленням про вручення і тому подібне), у строк, зазначений у такій письмовій пропозиції. У разі розірвання договору у вищезазначеному випадку, ПрАТ "Експортно-кредитне агентство" повертає страхувальнику (у разі відсутності виплат страхового відшкодування згідно з договором страхування) частину страхового платежу пропорційно часу, що залишився з дня припинення дії договору до дня закінчення строку його дії, протягом п'яти робочих днів з дня припинення дії договору страхування. Частина страхового платежу згідно з договором страхування повертається в тій валюті, у якій було сплачено страховий платіж.

9.6. ПрАТ "Експортно-кредитне агентство" не має права розірвати договір страхування якщо обставини, що призводять до збільшення страхового ризику, уже минули і не призвели до настання подій, що мають ознаки

страхового випадку.

10. Права та обов'язки сторін

10.1. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” має право:

вимагати у страхувальника під час укладення договору страхування всі відомості та документи, необхідні для оцінки ступеня страхового ризику;

перевіряти відомості, надані страхувальником під час укладення договору страхування, самотійно або із залученням третіх (сторонніх) осіб;

запросити у страхувальника будь-які додаткові відомості щодо предмета договору страхування;

відмовити в укладенні договору страхування;

перевіряти виконання страхувальником вимог цього Положення і договору страхування;

самотійно з'ясовувати причини, обставини страхового випадку і розмір збитків, надсилати запити до компетентних органів з метою отримання відповідних відомостей/висновків;

у спірних випадках проводити розслідування причин і обставин страхового випадку та визначати розмір заподіяних страхувальнику збитків;

відстрочити прийняття рішення про виплату або про відмову у виплаті страхового відшкодування відповідно до пункту 12.2 цього Положення;

передавати частину прийнятого на страхування ризику в перестраховування;

відмовити у виплаті страхового відшкодування або зменшити розмір суми страхового відшкодування у випадках, передбачених цим Положенням та/або договором страхування;

за погодженням із страхувальником уносити зміни до умов договору страхування шляхом укладання додаткових угод;

у разі збільшення ступеня страхового ризику вимагати від страхувальника переукладення або внесення змін до договору страхування і сплати додаткового страхового платежу;

розірвати договір страхування в порядку, установленому законодавством України, цим Положенням та умовами договору страхування;

у разі незгоди страхувальника на нові умови страхування або його відмови від сплати додаткового страхового платежу, або ненадання відповіді на письмову пропозицію ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про зміну умов договору страхування та сплату додаткового страхового платежу у строк, визначений такою пропозицією, розірвати договір страхування в порядку, передбаченому цим Положенням та умовами договору страхування;

у разі здійснення виплати страхового відшкодування вимагати від страхувальника документи для реалізації в межах фактичних витрат, права вимоги, яке страхувальник має до особи, відповідальної за заподіяні збитки;

вимагати повернення страхового відшкодування в разі отримання страхувальником компенсації від іноземного покупця або інших третіх осіб.

10.2. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші права ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”, що не суперечать цьому Положенню та законодавству України.

10.3. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” зобов’язане:

ознайомити страхувальника з цим Положенням та умовами страхування;

у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування в порядку та у строки, передбачені договором страхування. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами договору страхування;

відшкодувати документально підтверджені витрати, понесені страхувальником у разі настання страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування;

згідно із заявою страхувальника в разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, переукласти з ним договір страхування;

не розголошувати конфіденційну інформацію про страхувальника і його

майновий стан, які стали відомі ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

10.4. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші обов’язки ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”, що не суперечать цьому Положенню та законодавству України.

10.5. Страхувальник має право:

отримувати від ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” будь-які роз’яснення згідно з цим Положенням та укладеним договором страхування;

під час укладання договору страхування призначити вигодонабувача для отримання страхового відшкодування в разі настання страхового випадку, а також змінювати його до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування;

брати участь у розслідуванні обставин настання страхового випадку;

отримати страхове відшкодування в разі настання страхового випадку;

ініціювати дострокове припинення дії договору страхування згідно з цим Положенням та умовами договору страхування;

за згодою ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” уносити зміни до умов договору страхування шляхом укладення додаткових угод;

оскаржити в порядку, передбаченому законодавством України, відмову ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” у виплаті страхового відшкодування або розмір страхового відшкодування, виплаченого ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” у разі настання страхового випадку;

отримати дублікат договору страхування в разі його втрати;

надати іноземному покупцю додаткову відстрочку платежу дебіторської заборгованості без узгодження із ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” за умови, якщо:

додаткова відстрочка платежу не перевищує максимальний період оплати, установлений договором страхування; термін сплати платежу ще не наступив; додаткова відстрочка платежу надається страхувальником іноземному покупцю в письмовій (документарній) формі; іноземний покупець

не має будь-якої іншої заборгованості перед страхувальником, що перевищує 30 днів. Без письмової згоди ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” страхувальник не може надати додаткову відстрочку платежу, якщо:

спосіб оплати платежів здійснюється шляхом документарного інкасо, чеками і перекладними векселями або безвідкличного акредитива, або іноземний покупець є неплатоспроможним.

10.6. Умовами договору страхування можуть бути передбачені інші права страхувальника, що не суперечать цьому Положенню і законодавству України.

10.7. Страхувальник зобов’язаний:

своєчасно вносити страхові платежі;

під час укладення договору страхування надати ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” інформацію про всі відомі йому обставини, що мають суттєве значення для оцінки ступеня страхового ризику і надалі негайно (не пізніше трьох робочих днів з дня, коли страхувальнику стало або мало стати відомо про таку зміну) письмово інформувати ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про будь-яку зміну ступеня страхового ризику;

повідомити ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про всі діючі на момент укладення договору страхування із ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” інші договори страхування щодо предмета договору страхування, та не укладати інших договорів страхування щодо предмета договору страхування без письмової згоди ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”;

негайно письмово повідомляти вигодонабувача про всі відомості і документи, які страхувальник зобов’язаний передати ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” відповідно до умов договору страхування;

дотримуватись умов зовнішньоекономічного договору (контракту) і законодавства країни іноземного покупця, у період дії договору страхування не укладати жодних подальших зовнішньоекономічних договорів (контрактів) з цим іноземним покупцем, не вносити зміни в чинний зовнішньоекономічний договір (контракт) без письмового узгодження із ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”;

у разі настання події, що має ознаки страхового випадку, діяти згідно з цим Положенням та умовами договору страхування;

повідомляти ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про настання події, що має ознаки страхового випадку, у строки, передбачені цим Положенням та договором страхування;

у разі несплати іноземним покупцем рахунків-фактур у встановлений зовнішньоекономічним договором (контрактом) термін протягом п'яти робочих днів письмово повідомити про це ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” і надати останньому вичерпну інформацію і документи щодо несплати. Протягом п'яти робочих днів з дня встановленої зовнішньоекономічним договором (контрактом) оплати надіслати іноземному покупцю рекомендованим листом претензію та повідомити ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про вчинення зазначених дій із наданням підтверджувальних документів;

у разі несплати іноземним покупцем рахунків-фактур у встановлений зовнішньоекономічним договором (контрактом) термін без письмового погодження із ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” не здійснювати постачання іноземному покупцю наступної партії товару і припинити виконання робіт (послуг). У разі недотримання страхувальником цього пункту ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” звільняється від обов'язку виплати страхового відшкодування товарів/робіт/послуг, поставлених (виконаних/наданих) після виникнення заборгованості;

виконувати інструкції ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” (якщо ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” надало такі інструкції) із стягнення простроченої дебіторської заборгованості;

для запобігання або зменшення збитків, завданих у разі настання страхового випадку, зокрема, уживати таких заходів:

ініціювати судовий розгляд, виконувати будь-які судові рішення, ініціювати процедуру банкрутства іноземного покупця, залучати третіх осіб для стягнення простроченої дебіторської заборгованості після закінчення

максимального періоду оплати тощо;

інформувати ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про будь-які дії страхувальника, що вчинені або плануються ним вчинити, щодо стягнення простроченої дебіторської заборгованості та зменшення або запобігання можливих збитків;

отримати письмову згоду ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” на залучення страхувальником третьої особи для стягнення простроченої дебіторської заборгованості;

отримати письмову згоду ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” на затвердження графіка погашення або інших форм реструктуризації дебіторської заборгованості, які перевищують максимальний період оплати; або уступки третім особам права вимоги частини та/або всієї суми дебіторської заборгованості; повної або часткової відмови від свого права вимоги; або укладення будь-якої угоди, що впливає на порядок і терміни розрахунків з дебіторської заборгованості іноземного покупця;

на вимогу ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” видати довіреність ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” або визначеній ним особі за формою і змістом, визначеними ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” для цілей стягнення простроченої дебіторської заборгованості;

негайно письмово інформувати ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про всі платежі, здійснені іноземним покупцем або третьою особою в рахунок погашення простроченої дебіторської заборгованості;

протягом п’яти календарних днів з дня отримання письмової вимоги ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” повернути останньому суму отриманого страхового відшкодування якщо:

страхове відшкодування було отримано страхувальником обманним шляхом, шляхом надання недостовірної інформації про страховий випадок;

страхувальник відмовився від свого права вимоги до особи, відповідальної за збитки, або здійснення цього права стало неможливим з вини страхувальника.

у разі одержання страхувальником від іноземного покупця або інших третіх осіб грошових коштів у рахунок виконання зобов'язань іноземного покупця після здійснення ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” виплати страхового відшкодування протягом п'яти календарних днів з дати одержання страхувальником таких сум повернути ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” виплачене страхове відшкодування в розмірі отриманих сум;

після виплати ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” суми страхового відшкодування забезпечити можливість реалізації ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” права вимоги до осіб, винних у заподіянні збитків;

упродовж трьох робочих днів повідомити ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про будь-яку зміну реквізитів страхувальника (назви, місцезнаходження, номерів телефонів тощо) і банківських реквізитів, про реорганізацію чи ліквідацію страхувальника як юридичної особи. Під час реорганізації страхувальника як юридичної особи обов'язки, передбачені договором страхування, переходять до його правонаступника.

10.8. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки страхувальника, що не суперечать цьому Положенню і чинному законодавству України.

11. Дії страхувальника в разі виникнення простроченої дебіторської заборгованості та настання події, що має ознаки страхового випадку.
Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків

11.1. Протягом п'яти робочих днів письмово (за формою, установленною ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”) повідомити ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про факт повного або часткового невиконання іноземним покупцем зобов'язань за зовнішньоекономічним договором (контрактом) щодо сплати дебіторської заборгованості та надати документи, що підтверджують факт здійснення страхувальником поставки товару (виконання робіт/надання послуг) та їх несплати іноземним покупцем.

Перелік документів, що повинні подаватися страхувальником

до ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” разом із повідомленням про прострочену дебіторську заборгованість, визначається в договорі страхування.

11.2. Протягом п'яти робочих днів з дня встановленої зовнішньоекономічним договором (контрактом) оплати за поставлений товар (надану послугу/виконану роботу) страхувальник зобов'язаний надіслати іноземному покупцю рекомендованим листом претензію з вимогою сплатити прострочену дебіторську заборгованість. У такий самий строк страхувальник повинен повідомити ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про факт надіслання іноземному покупцю претензії та надати документи, що це підтверджують.

11.3. Страхувальник без письмового погодження з ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” не має права здійснювати подальші поставки товару (виконання робіт або надання послуг) до моменту погашення дебіторської заборгованості іноземним покупцем за зовнішньоекономічним договором (контрактом). У разі недотримання страхувальником вимог, передбачених цим пунктом, ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” звільняється від обов'язку виплати страхового відшкодування щодо товарів (робіт/послуг), поставлених (виконаних/наданих) після виникнення заборгованості.

11.4. Страхувальник негайно вживає заходів щодо запобігання або зменшення збитків, що можуть виникнути у зв'язку з невиконанням іноземним покупцем зобов'язань за зовнішньоекономічним договором (контрактом) щодо сплати дебіторської заборгованості, зокрема, надсилає письмові претензії (вимоги) щодо погашення заборгованості, ініціює судовий розгляд, виконує будь-які судові рішення, ініціює процедуру банкрутства іноземного покупця тощо, та виконує інструкції ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” (якщо ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” надало такі інструкції) із стягнення простроченої дебіторської заборгованості.

11.5. Страхувальник має письмово інформувати ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про будь-які дії, що вчинені або плануються ним вчинити, щодо стягнення простроченої дебіторської заборгованості та зменшення або

запобігання можливих збитків.

11.6. У разі отримання від іноземного покупця або третіх осіб будь-яких сум у рахунок погашення простроченої дебіторської заборгованості, що виникла, страхувальник повинен негайно письмово повідомити про це ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”.

11.7. З моменту, коли страховий випадок згідно з пунктом 4.3 цього Положення вважається таким, що настав, страхувальник має право подати ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” письмову заяву про виплату страхового відшкодування за формою, установленюю ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”, а також документи, необхідні в кожному конкретному випадку для підтвердження настання події, що має ознаки страхового випадку, установлення її причин та розміру завданого збитку, зокрема:

свідоцтво про реєстрацію страхувальника – юридичної особи, витяг із Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, установчі документи, свідоцтво про реєстрацію платника податку, а також документ, що підтверджує повноваження представника страхувальника – юридичної особи діяти від його імені;

зовнішньоекономічний договір (контракт) разом із додатковими угодами, які встановлюють порядок відвантаження товарів/надання послуг, порядок оплати товарів/послуг, порядок виплати бонусів і премій іноземному покупцю;

товарно-транспортну документацію, у тому числі специфікації;

рахунки-фактури, рахунки на оплату;

інформація стосовно банківських рахунків страхувальника, що використовуються для проведення платежів з іноземним покупцем, відповідальним за заподіяння збитку (інформація про рахунки бухгалтерського обліку, які використовуються для відображення реалізацій, виплат бонусів та інших стимулюючих виплат і т. д.);

деталізовані оборотно-сальдові відомості за рахунками страхувальника, що містять повну інформацію про постачання, надходження, коректування, повернення, комісій, бонусів, взаємозаліків тощо, за весь період роботи з

іноземним покупцем відповідальним за заподіяння збитку, станом на день подання до ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”;

документи, що підтверджують ужиття страхувальником заходів із зменшення можливих збитків (листування за фактом порушення зобов'язань, пред'явлені претензії та ін.);

документи, які підтверджують витрати страхувальника із вжиття заходів за обставинами, що склалися, щоб зменшити можливі збитки, якщо такі витрати були необхідні або здійснені для виконання завдань ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”;

документи, що необхідні для реалізації права вимоги до осіб, відповідальних за заподіяні збитки;

інші документи на письмову вимогу ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”, що стосуються причин і обставин настання страхового випадку та розміру збитків, якщо з урахуванням конкретних обставин відсутність таких документів унеможливило встановлення факту настання страхового випадку та/або визначення розміру збитків.

11.8. Усі документи повинні бути прошиті в хронологічному порядку і згруповані в межах кожної поставки та належним чином завірені.

11.9. Договором страхування можуть бути передбачені інші додаткові документи, що підтверджують факт настання страхового випадку та розмір збитків.

11.10. Факт одержання ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” від страхувальника повідомлення про прострочену дебіторську заборгованість, заяви про виплату страхового відшкодування та документів до них, підтверджується реєстрацією цих повідомлень, заяв та документів у встановленому ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” порядку.

12. Строк прийняття рішення про здійснення або відмову у здійсненні страхових виплат. Порядок та умови здійснення страхових виплат

12.1. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” протягом десяти робочих днів з дня отримання від страхувальника останнього з необхідних документів,

зазначених у пункті 11.7 цього Положення, проводить розслідування та за результатами наданих страхувальником документів та проведених перевірок приймає рішення про визнання події страховим випадком та виплату страхового відшкодування, що оформлюється страховим актом (за формою, визначеною ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”), або рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування.

12.2. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” має право продовжити строк прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування якщо:

між страхувальником та іноземним покупцем існує спір щодо виконання вимог зовнішньоекономічного договору (контракту) – до дати набуття чинності рішенням суду або до закінчення досудового врегулювання;

неможливо визначити розмір збитків або встановити причини події, що має ознаки страхового випадку на підставі отриманих від страхувальника документів, або наявні мотивовані сумніви в достовірності документів, що підтверджують настання страхового випадку або розмір збитків – до моменту остаточного з’ясування обставин і причин настання події, що має ознаки страхового випадку, розміру збитків (отримання додаткових документів і відповідних висновків компетентних органів, висновків незалежної експертизи тощо) та підтвердження автентичності документів, але на строк не більше ніж 90 робочих днів, якщо інше не передбачено договором страхування;

правоохоронними органами розпочато досудове розслідування або порушена кримінальна справа проти страхувальника (посадових осіб страхувальника) – до закриття кримінального провадження або прийняття рішення суду у справі.

12.3. Рішення ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування або про продовження строку прийняття рішення оформлюється письмово в довільній формі із обґрунтуванням підстав прийняття відповідного рішення та протягом десяти робочих днів від дня прийняття такого рішення надсилається страхувальнику.

12.4. Виплата страхового відшкодування страхувальнику здійснюється ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” згідно з договором страхування на підставі заяви страхувальника про виплату страхового відшкодування і страхового акта протягом п’яти робочих днів з дати прийняття відповідного рішення (оформлення страхового акта) безготівковим перерахуванням на банківський рахунок страхувальника.

12.5. Датою здійснення виплати страхового відшкодування вважається дата списання коштів з поточного рахунку ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”.

12.6. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування з вини останнього шляхом сплати страхувальнику пені в розмірі 0,01 % суми несвоєчасно сплаченого страхового відшкодування за кожний день прострочення, але не більше подвійної облікової ставки Національного Банку України, що діяла на момент прострочення платежу.

12.7. Виплата страхового відшкодування згідно з договором страхування здійснюється у валюті страхового платежу, якщо договором страхування не встановлено інше.

12.8. У разі настання страхового випадку ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” відшкодовує в межах страхової суми, зазначеної в договорі страхування, прямі збитки, яких зазнав страхувальник унаслідок настання страхового випадку.

12.9. Розмір прямих збитків визначається ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” на підставі документів, що підтверджують завдані страхувальником фінансові збитки внаслідок настання страхового випадку.

12.10. Під час обчислення розміру збитків страхувальника застрахована прострочена і неоплачена дебіторська заборгованість зменшується на розмір:

будь-яких отриманих відшкодувань;
сум взаємозаліків, контрпретензій.

12.11. Непрямі збитки вважаються застрахованими, якщо це передбачено договором страхування.

12.12. Виплата страхового відшкодування здійснюється ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” у розмірі, визначеному згідно з умовами договору страхування, але не більше розміру страхової суми (ліміту страхової суми), зазначеної в договорі страхування, з вирахуванням франшизи, зазначеної в договорі страхування.

12.13. Будь-яка сума, отримана страхувальником від іноземного покупця або інших третіх осіб у рахунок оплати збитків, вираховується із суми страхового відшкодування. Страхувальник зобов'язаний негайно письмово повідомити ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” про одержання таких сум.

12.14. Якщо зазначені суми будуть отримані страхувальником після виплати ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” страхового відшкодування, страхувальник зобов'язаний повернути виплачене страхове відшкодування в розмірі отриманого від іноземного покупця або інших третіх осіб відшкодування збитків протягом п'яти календарних днів з дати одержання страхувальником таких сум.

12.15. Якщо умовами договору страхування передбачена сплата страхового платежу частинами, ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” під час здійснення виплати страхового відшкодування залишає за собою право утримати із суми страхового відшкодування несплачену страхувальником частину страхового платежу.

12.16. Якщо дія договору страхування поширюється за межі України відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то виплата страхового відшкодування здійснюється відповідно до вимог законодавства України про валютне регулювання.

12.17. Страхова сума, зазначена в договорі страхування, після кожної виплати страхового відшкодування зменшується на розмір такої виплати.

12.18. Загальна сума виплат страхового відшкодування за одним або кількома страховими випадками не може перевищувати страхової суми (ліміту страхової суми), установленної договором страхування.

12.19. До ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”, яке виплатило страхове

відшкодування згідно з договором страхування в разі настання страхового випадку у межах фактичних витрат переходить право вимоги, яке страхувальник має до осіб, відповідальних за заподіяні збитки. Страхувальник зобов'язаний передати ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” усі документи і докази, надати всю інформацію та здійснити необхідні заходи для забезпечення реалізації ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” права вимоги.

Страхувальник на вимогу ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” повинен укласти з останнім договір про передачу права вимоги.

12.20. Якщо здійснення права вимоги, що перейшло до ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” після виплати страхового відшкодування страхувальнику, стало неможливим у результаті дій (бездіяльності) страхувальника, ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” має право вимагати повернення раніше виплаченої страхувальнику суми страхового відшкодування, а страхувальник зобов'язаний повернути таку суму.

12.21. Страхувальник зобов'язаний повернути суму виплаченого страхового відшкодування в разі, якщо працівники (учасники, засновники, власники майна) страхувальника і (або) особи, які діють від імені ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” на підставі довіреності, визнані судом винними у скоєнні злочину, пов'язаного з порушенням законодавства про боротьбу з корупцією в ході виконання умов зовнішньоекономічного договору (контракту), або визнані винними в скоєнні іншого злочину, який став причиною заподіяння збитків страхувальнику.

13. Виключення із страхових випадків і обмеження страхування

13.1. Не є страховим випадком виникнення збитків у страхувальника внаслідок:

дій або бездіяльності працівників (учасників, засновників, власників майна) страхувальника та (або) осіб, які діють від імені страхувальника на підставі довіреності, якщо в судовому порядку встановлено, що ці дії призвели до настання страхового випадку;

унесення змін до умов зовнішньоекономічного договору (контракту) у період дії договору страхування без погодження з ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”;

невиконання зобов'язань згідно із зовнішньоекономічним договором (контрактом) на підставі порушення страхувальником узгоджених умов зовнішньоекономічного договору (контракту). У разі виникнення спору страхувальник повинен довести в судовому порядку, що узгоджені умови були ним виконані;

надання іноземному покупцю додаткової відстрочки платежу без узгодження із ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”, якщо додаткова відстрочка платежу перевищує максимальний період оплати, установлений договором страхування.

13.2. Якщо інше не передбачено договором страхування, не відшкодовуються збитки, що сталися внаслідок:

впливу ядерної енергії в будь-якій формі, радіації або радіоактивного забруднення;

дії хімічної, біологічної, біохімічної або електромагнітної зброї.

13.3. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” не відшкодовує непрямі збитки страхувальника, а саме:

будь-яких штрафних санкцій (неустойки, штрафу, пені) тощо, якщо інше не передбачено договором страхування;

втрат унаслідок інфляції, зміни в курсах валют, якщо інше не передбачено договором страхування;

матеріальної компенсації моральної шкоди за приниження ділової репутації.

13.4. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” звільняється від обов'язку виплати страхового відшкодування, якщо:

страхувальник відмовився від свого права вимоги до особи, відповідальної за збитки, або здійснення цього права стало неможливим з вини страхувальника;

протягом дії договору страхування страхувальник та іноземний покупець стали пов'язаними між особами.

13.5. Договором страхування можуть бути передбачені інші виключення та обмеження страхування, що не суперечать цьому Положенню і законодавству.

13.6. Конкретний перелік виключень із страхових випадків та обмежень страхування зазначається в договорі страхування.

14. Причини відмови у виплаті страхового відшкодування

14.1. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” відмовляє у виплаті страхового відшкодування в разі:

учинення навмисних дій страхувальником, працівниками (посадовими особами, власниками, засновниками, учасниками) страхувальника, спрямованих на настання страхового випадку;

учинення страхувальником, працівниками страхувальника, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

подання страхувальником завідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку;

одержання страхувальником повного відшкодування збитків згідно з договором страхування від особи, винної в їх заподіянні;

навмисного невжиття страхувальником розумних і доступних йому заходів щодо запобігання або зменшення можливих збитків;

несвоєчасного повідомлення страхувальником без поважних на це причин про прострочену дебіторську заборгованість або про настання страхового випадку, або створення ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” перешкод відповідно до визначених обставин, характеру та розміру збитків;

відмови страхувальника від свого права вимоги до особи, відповідальної за збитки, або в разі, якщо здійснення цього права стало неможливим з вини страхувальника;

в інших випадках, передбачених законодавством.

14.2. Договором страхування можуть бути передбачені також інші підстави для відмови здійснити виплату страхового відшкодування, якщо це не суперечить законодавству.

14.3. Відмова ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржена страхувальником у судовому порядку.

15. Умови припинення договору страхування

15.1. Дія договору страхування припиняється в разі:

закінчення строку дії договору страхування;

за згодою сторін, що оформлюється в письмовому вигляді;

виконання ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” зобов’язань за договором страхування в повному обсязі;

припинення дії зовнішньоекономічного договору (контракту);

несплати страхувальником страхового платежу (чергового страхового платежу) у встановлені договором страхування строки;

ліквідації страхувальника в порядку, установленому законодавством України;

ліквідації ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” у порядку, установленому законодавством України;

набуття законної сили судовим рішенням про визнання договору страхування недійсним;

в інших випадках, передбачених цим Положенням, договором страхування або законодавством України.

15.2. Дію договору страхування може бути достроково припинено за вимогою страхувальника або ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”, якщо це передбачено умовами договору страхування.

Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов’язана повідомити іншу сторону не пізніше ніж за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії договору страхування, якщо інше ним

не передбачено.

У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою страхувальника ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених під час розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені згідно з договором страхування. Якщо вимога страхувальника обумовлена порушенням ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” умов договору страхування, останній повертає страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

У разі дострокового припинення договору страхування за вимогою ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі, за виключенням випадків, передбачених цим Положенням та/або договором страхування. Якщо вимога ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” обумовлена невиконанням страхувальником умов договору страхування, ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” повертає страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених під час розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені згідно з цим договором страхування.

15.3. Договір страхування також може бути розірваний ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” у випадках та на умовах, передбачених Розділом 9 цього Положення.

15.4. У разі реорганізації страхувальника в період дії договору страхування права та обов’язки згідно з укладеним з ним договором страхування переходять до його правонаступника.

15.5. Про прийняття рішення про ліквідацію або реорганізацію страхувальник зобов’язаний негайно письмово повідомити ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”.

15.6. Договір страхування визнається недійсним у випадках, установлених законодавством України.

16. Порядок вирішення спорів

Усі спори згідно з договором страхування розв'язуються шляхом переговорів.

У разі недосягнення згоди спори передаються на розгляд до суду згідно з порядком, передбаченим законодавством України.

17. Особливі умови

17.1. Умови цього Положення, у тому числі не включені до тексту договору страхування, але такі, що не суперечать умовам договору страхування, обов'язкові для страхувальника та ПрАТ "Експортно-кредитне агентство".

17.2. Окремі умови цього Положення можуть бути змінені, виключені або доповнені умовами, іншими ніж передбачені цим Положенням, за погодженням між страхувальником та ПрАТ "Експортно-кредитне агентство", ураховуючи конкретні умови страхування під час укладання договору страхування в разі, якщо такі зміни не суперечать законодавству України та цьому Положенню.

17.3. Усі зміни та доповнення до договору страхування оформлюються письмово як додаткові угоди до договору страхування, які після підписання сторонами стають його невід'ємною частиною.

17.4. Усі повідомлення та відомості, що надсилаються однією Стороною договору страхування іншій Стороні, здійснюються в письмовій формі і вважаються наданими належним чином, якщо вони надіслані в терміни, передбачені договором страхування рекомендованим листом з повідомленням про їх вручення або надані особисто з врученням під розпис отримувача або в інший спосіб, передбачений договором страхування.

17.5. Усі документи, що викладені іноземною мовою та подаються

страхувальником до ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” під час укладання договору страхування або в ході його виконання, повинні бути перекладені на державну мову із засвідченням вірності перекладу з однієї мови на іншу або підпису перекладача в установленому законодавством порядку.

**Директор департаменту взаємодії
з експортерами та просування експорту**



Аліна ШИШКІНА

Додаток
до Положення про правила
страхування зовнішньоекономічних
договорів (контрактів) приватного
акціонерного товариства
“Експортно-кредитне агентство”

ЗРАЗОК

Примітка: Цей документ є зразком. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” залишає за собою право вносити в форму та/або зміст додатків будь-які зміни, якщо це не суперечить умовам Правил і чинного законодавства.

ФОРМА заяви (декларації) про товарообіг

Заява (декларація) про застрахований товарообіг за період з ____ по ____

Страхувальник:

Договір страхування № :

Валюта:

№	Іноземний покупець	Торговельний оборот за період	Дебіторська заборгованість на кінець періоду, усього	Дебіторська заборгованість на кінець періоду не прострочена	Дебіторська заборгованість на кінець періоду прострочена
1.					
2.					
3.					
4.					
	Усього				

Дата складання заяви (декларації):

Підписи і печатка страхувальника

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку
економіки, торгівлі та сільського
господарства України

_____ № _____

ПОЛОЖЕННЯ
про правила перестрахування приватного акціонерного товариства
“Експортно-кредитне агентство”

1. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблене відповідно до Закону України “Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту” та визначає загальні умови і порядок здійснення діяльності ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” з перестрахування.

1.2. На підставі цього Положення ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” укладає договори перестрахування. Конкретні умови перестрахування визначаються при укладенні договору перестрахування та зазначаються в ньому.

1.3. Сторонами договору перестрахування виступають ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”, з однієї сторони, та експортно-кредитні агентства інших держав, страхові (перестрахові) компанії нерезиденти, з другої сторони. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” може укладати договори перестрахування за участю перестрахових брокерів резидентів та нерезидентів.

1.4. При укладанні договорів перестрахування ПрАТ “Експортно-

кредитне агентство” може виступати як в якості перестраховальника (договори вихідного перестраховування), так і в якості перестраховика (договори вхідного перестраховування).

1.5. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” здійснює перестрахову діяльність, що включає, зокрема, але не виключно:

- перестраховування експортних кредитів;
- перестраховування зовнішньоекономічних договорів (контрактів);
- перестраховування прямих інвестицій;
- перестраховування акредитивів;
- перестраховування банківських гарантій.

2. Основні терміни

Перестраховування – страхування ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” (цедентом, перестраховальником) на визначених договором умовах ризику виконання частини своїх обов’язків перед страхувальником у страховика (перестраховика) нерезидента, який має статус страховика або перестраховика, згідно з законодавством країни, в якій він зареєстрований, і навпаки;

Перестраховальник (цедент) – сторона договору перестраховування, що страхує ризик виконання частини своїх обов’язків перед страхувальником за укладеним ним договором страхування;

Перестраховик (цесіонер) – сторона договору перестраховування, що приймає ризик у перестраховуванні;

Договір перестраховування – письмова угода між перестраховальником та перестраховиком, згідно з якою перестраховик бере на себе зобов’язання у разі настання страхового випадку за договором страхування виплатити частку страхової суми або відшкодувати частину завданого збитку у межах відповідальності перестраховика, визначеною таким договором перестраховування, а перестраховальник зобов’язується сплачувати перестрахові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору

перестраховування;

Договір ретроцесії (вторинне перестраховування) – договір перестраховування, укладений між перестраховиками, в якому сторона, що передає частину ризику, є ретроцедентом, а сторона, що приймає її, є ретроцесіонером;

Факультативне перестраховування – форма перестраховування, згідно з якою перестрахувальник має право визначати і пропонувати в перестраховування ризик або групу ризиків, прийнятих ним у страхування за договором страхування, а перестраховик має право прийняти або відхилити таку пропозицію перестрахувальника;

Облігаторне перестраховування – форма перестраховування, згідно з якою перестрахувальник зобов'язаний передавати в перестраховування ризики, прийняті ним у страхування за договорами страхування, а перестраховик зобов'язаний приймати ці ризики у перестраховування згідно з умовами договору перестраховування;

Вхідне перестраховування – прийняття ризику в перестраховування;

Вихідне перестраховування – передача ризику в перестраховування;

Ковер-нота (свідectво про перестраховування, перестраховий сліп) – документ, що видається перестрахувальникові перестраховиком або перестраховим брокером, який засвідчує факт укладення договору перестраховування на зазначених у ковер-ноті (свідectві про перестраховування, перестраховому сліпі) умовах;

Власне утримання – сума, в межах якої ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” залишає (утримує) на своїй відповідальності певну частку страхових ризиків, передаючи в перестраховування суми, що перевищують цей рівень;

Ліміт відповідальності перестраховика – максимальна сума, у межах якої може виникнути зобов'язання перестраховика здійснити виплату перестрахового відшкодування.

3. Вимоги до перестраховиків

3.1. Партнерами ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” в сфері перестраховування можуть бути експортно-кредитні агентства інших держав та/або страхові (перестрахові) компанії нерезиденти, рейтинг фінансової надійності (стійкості) яких на дату укладення договору перестраховування відповідає рівню рейтингів не нижчому, ніж за класифікацією таких міжнародних рейтингових агентств:

“A.M.Best” (США) – “B”;

“Moody’s Investors Service” (США) – “Ba”;

“Standard & Poor’s” (США) – “BB”;

“Fitch Ratings” (Великобританія) – “BB”.

3.2. Страхові (перестрахові) компанії нерезиденти також мають відповідати таким вимогам:

законодавством країни, в якій зареєстрована страхова (перестрахова) компанія нерезидент, передбачений державний нагляд за страховою і перестраховою діяльністю;

страхова (перестрахова) компанія нерезидент провадить безперервну страхову (перестрахову) діяльність не менше ніж 3 роки до дати укладення договору перестраховування;

відсутні факти порушення страховою (перестраховою) компанією нерезидентом законодавства про страхову і перестрахову діяльність і з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та боротьби з тероризмом країни її реєстрації.

Дотримання зазначених вимог підтверджується інформацією у письмовій формі або у вигляді електронних даних, наданою органом, який виконує функції нагляду за страховою і перестраховою діяльністю у країні реєстрації страхової (перестрахової) компанії нерезидента, або Міжнародною асоціацією органів нагляду за страховою діяльністю (IAIS).

4. Форми та види перестрахування

4.1. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” у своїй діяльності використовує такі форми перестрахування:

- факультативне;
- облігаторне;
- факультативно-облігаторне.

4.2. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” у своїй діяльності використовує такі види перестрахування:

- вихідне;
- вхідне.

4.3. Якщо страхова сума за окремим предметом договору страхування перевищує 10 відсотків загальної суми сплаченого статутного капіталу і сформованих страхових резервів, ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” зобов’язане укласти договір перестрахування або отримати державну гарантію для забезпечення виконання боргових зобов’язань за таким договором страхування.

4.4. Внутрішнім нормативним документом ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” визначаються суми, в межах яких ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” залишає на власному утриманні ризики, що приймаються на страхування. У разі укладення договору страхування зі страховою сумою, що перевищує розмір власного утримання, надлишок суми передається в перестрахування. Власне утримання може бути визначене також як відсоток від страхової суми.

4.5. ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” здійснює вхідне перестрахування у межах власного утримання.

5. Вимоги до договорів перестрахування

5.1. Договори перестрахування, що укладаються ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” із експортно-кредитними агентствами інших держав,

страховими (перестраховими) компаніями нерезидентами, у письмовій формі та мають відповідати вимогам до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), передбаченим Законом України “Про зовнішньоекономічну діяльність”, а також можуть бути використані відомі міжнародні звичаї, рекомендації, правила міжнародних органів та організацій, якщо це не заборонено Законом України “Про зовнішньоекономічну діяльність” або іншими законами.

5.2. Факт укладення договорів перестрахування може підтверджуватись такими документами: ковер-нота, свідоцтво про перестрахування, перестраховий сліп, бордеро перестрахованих ризиків, лист про підтвердження перестрахового покриття, підписаний представником перестрахового брокера або представником перестраховика.

Директор департаменту взаємодії
з експортерами та просування експорту



Аліна ШИШКІНА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України "Про затвердження положень
про правила страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів)
та перестрахування приватного акціонерного товариства
"Експортно-кредитне агентство"

1. Резюме

Мета: затвердження положень про правила страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) та про правила перестрахування приватного акціонерного товариства "Експортно-кредитне агентство".

Ціль 7.6. Програми діяльності Кабінету Міністрів України, схваленої постановою Кабінету Міністрів України від 29.09.2019 № 849, – український експортер отримує кращі умови для роботи за рахунок зменшення бар'єрів для експорту українських товарів та послуг.

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Відповідно до статей 2 і 5 Закону України № 1792 "Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту" (далі – Закон) постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2018 р. № 65 було утворено приватне акціонерне товариство "Експортно-кредитне агентство" (далі – ЕКА), затверджено Статут ЕКА, Положення про наглядову раду ЕКА, Положення про правління ЕКА, Положення про ревізійну комісію ЕКА, Порядок проведення конкурсного відбору кандидатів на посаду члена наглядової ради ЕКА.

Абзацом двадцять сьомим частини третьої статті 5 Закону передбачено, що наглядова рада ЕКА відповідно до покладених на неї завдань затверджує положення про правила страхування, перестрахування та надання гарантій.

Водночас, на сьогодні наглядову раду ЕКА не утворено. Відповідно до частини другої статті 52 Закону України "Про акціонерні товариства" питання, що належать до виключної компетенції наглядової ради акціонерного товариства, не можуть вирішуватися іншими органами товариства, крім загальних зборів, за винятком випадків, встановлених цим Законом.

Відповідно до пункту 72 Статуту ЕКА, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2018 р. № 65, до прийняття в установленому порядку рішення про приватизацію акцій, що належать державі у статутному капіталі товариства, функції з управління корпоративними правами держави здійснює Кабінет Міністрів України через уповноважений ним орган управління.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 20B4E4ED0D30998C040000005A792C00C73F7900

Підписувач Кухта Павло Андрійович

Дійсний з 11.09.2019 0:00 по 11.09.2021 0:00

Мінекономіки



4603-04/2405-03 від 16.01.2020



Пунктами 79 – 81 Статуту ЕКА передбачено, що загальні збори акціонерів товариств є вищим органом управління товариства. Функції загальних зборів товариства здійснює уповноважений орган управління.

При цьому, згідно з пунктом 109 Статуту ЕКА питання, що належать до компетенції наглядової ради, не можуть вирішуватися іншими органами товариства, крім загальних зборів, за винятком випадків, встановлених законом.

На виконання вимоги абзацу двадцять сьомого частини третьої статті 5 Закону, Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України розроблено проект наказу “Про затвердження положень про правила страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) та перестрахування приватного акціонерного товариства “Експортно-кредитне агентство”.

3. Суть проекту акта

Проектом наказу передбачається затвердження положення про правила страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) та положення про правила перестрахування ЕКА.

4. Вплив на бюджет

Упровадження положень проекту наказу не потребує додаткових фінансових витрат з державного бюджету.

5. Позиція заінтересованих сторін

Реалізація проекту наказу не матиме впливу на інтереси окремих верств (груп) населення, об'єднаних спільними інтересами, суб'єктів господарювання тощо.

6. Прогноз впливу

Проект наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України є регуляторним актом за предметом правового регулювання, який не матиме впливу на громадське здоров'я, екологію та навколишнє середовище. Реалізація проекту наказу сприятиме унормуванню умов договорів страхування та перестрахування ЕКА.

7. Позиція заінтересованих органів

Проект наказу потребує погодження з Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Міністерством фінансів України, Державною податковою службою України, Державною митною службою

України, Національним банком України, Антимонопольним комітетом України та Державною регуляторною службою України.

8. Підстава розроблення проекту акта

Проект наказу розроблено на виконання абзацу двадцять сьомого частини третьої статті 5 Закону України № 1792 “Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту”.

**Виконувач обов’язків Міністра
розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**

Павло КУХТА

_____ 20__ р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту наказу Мінекономіки “Про затвердження положень
про правила страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів)
та перестрахування приватного акціонерного товариства
“Експортно-кредитне агентство”

I. Визначення проблеми

За умов, коли половина валового внутрішнього продукту України формується за рахунок експорту, запорукою ефективного функціонування національної економіки є масштабне зростання присутності України на зовнішніх ринках.

З огляду на сучасні тенденції розвитку економіки передбачається, що експорт товарів і послуг у короткостроковій перспективі (2019-2021 роки) матиме середньорічне зростання на рівні 7,2 %. Однак цього недостатньо для досягнення середньорічного зростання експорту на 10 %, як одного з головних показників ефективності реалізації Експортної стратегії України.

Однією з основних причин вказаної проблеми є відсутність необхідної державної підтримки українського експортеру у вигляді надання доступу до дешевих інструментів фінансування та страхування зовнішньоекономічної діяльності.

Важливість проблеми характеризує наявність кореляції між рівнем зростання експорту та показниками росту економіки в цілому. Так, при зміні обсягів реального експорту на 1 відсотковий пункт (при умові незмінності інших параметрів економічного розвитку) показник реального ВВП змінюється на 0,43-0,45 відсоткових пункти.

Основні групи, на які проблема безпосередньо справляє негативний вплив, наведено у таблиці:

Групи	Так	Ні
Громадяни		×
Держава	×	
Суб'єкти господарювання	×	



ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД
Сертифікат 20B4E4ED0D30998C040000005A792C00C73F7900
Підписувач Кухта Павло Андрійович
Дійсний з 11.09.2019 0:00 по 11.09.2021 0:00



Мінекономіки
МІВ,
ПО
4603-04/2405-03 від 16.01.2020

відношенню до своїх конкурентів – підприємців інших країн, де існує система державної підтримки експортерів, зокрема, за рахунок забезпечення діяльності експортно-кредитних агентств.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки функціонування приватного акціонерного товариства "Експортно-кредитне агентство" потребує розроблення та затвердження спеціальних регуляторних актів, які безпосередньо стосуються предмету його діяльності.

II. Цілі державного регулювання

Досвід провідних країн світу вказує на суттєву роль спеціалізованих фінансових установ у вигляді експортно-кредитних агентств у системі державної підтримки експорту.

Основна мета експортно-кредитних агентств полягає в покритті ризиків, які закономірно виникають в зовнішньоторговельній діяльності та можуть виявлятися в разі прострочення платежу чи в результаті банкрутства іноземних контрагентів, з якими уклали відповідні угоди вітчизняні суб'єкти зовнішньо-економічної діяльності. Відтак, однією з основних сфер діяльності приватного акціонерного товариства "Експортно-кредитне агентство" є страхування експортних кредитів, основною метою якого є мінімізація комерційних та політичних ризиків, що виникають під час експортного фінансування.

Страхування експортних кредитів є необхідним фінансовим механізмом, який спрямований на захист національних експортерів, що має позитивний вплив на розвиток зовнішньої торгівлі. У страхуванні експортних кредитів, окрім підприємств, зацікавлені також і банки, оскільки ризики щодо невиконання зобов'язань з боку іноземних контрагентів бере на себе приватне акціонерне товариство "Експортно-кредитне агентство".

Функції страхування, зовнішньоекономічних договорів та перестрахування тісно взаємопов'язані, та разом дають синергетичний ефект спрощення доступу вітчизняної продукції на зовнішні ринки і підвищення довіри іноземного бізнесу до національних компаній.

Прийняття проекту наказу сприятиме належному виконанню функцій Мінекономіки як уповноваженого органу на виконання функцій з управління корпоративними правами держави приватного акціонерного товариства "Експортно-кредитне агентство" через затвердження правил страхування зовнішньоекономічних договорів та правил перестрахування приватного акціонерного товариства "Експортно-кредитне агентство". Це, в свою чергу, забезпечить захист українських експортерів від ризиків неплатежів та фінансових втрат і підвищення конкурентоспроможності українських виробників на світових ринках, та сприятиме масштабній експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження на зовнішні ринки.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Відсутність регулювання
Альтернатива 2	Прийняття регуляторного акту

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	-	Негативний вплив на: - міжнародну торгівлю у тому числі експорт; - обсяги інвестицій, у тому числі міжнародних; - позиції України у міжнародних рейтингах та виконання міжнародних зобов'язань; - обсяги експорту до країн світу, що призведе до зменшення валютних надходжень та негативний вплив на платіжний баланс України та ВВП в цілому;

		Окрім цього, вказана альтернатива містить високі ризики неплатежів під час відкриття нових ринків збуту для українських експортерів, при цьому ризик неплатежів з боку іноземних покупців в повній мірі несе український експортер.
Альтернатива 2	Позитивний вплив на: - міжнародну торгівлю, зростання експорту; - обсяги інвестицій, у тому числі міжнародних; - позиції України у міжнародних рейтингах та виконання міжнародних зобов'язань; - збільшення довіри до України на міжнародній арені, як до надійного торгового партнера; - збільшення валютних надходжень до України; - підвищення стабільності економіки України; - підвищення конкурентоспроможності товарів українських експортерів; - зменшення ризиків неплатежів за зовнішньо економічним контрактом (за рахунок страхового покриття приватного акціонерного товариства "Експортно-кредитне агентство").	-

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вплив на інтереси громадян відсутній.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Розрахунки наведені у **Додатку 1**.

У зв'язку з тим, що на даний час приватне акціонерне товариство «Експортно-кредитне агентство» не має власної статистики страхових договорів та

контрактів, на яких можливо провести розрахунки кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, за основу взято загальну кількість суб'єктів господарювання, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, проте враховуючи обмеження Закону України «Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту» щодо груп товарів відповідно до УКТЗЕД, не вбачається можливим диференціювати суб'єкти господарювання за видами економічної діяльності.

Враховуючи викладене, для розрахунку впливу на інтереси суб'єктів господарювання взято статистичні данні Держстату України в частині загальної кількості підприємств, що здійснюють зовнішню торгівлю товарами та послугами, а також загальний обсяг експорту України до країн світу за один рік (2018), та їх сукупний дохід з урахуванням ризиків країни покупця та страхових тарифів.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	X	X	X	X	23659

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1		- відсутність доступу до страхування, призведе до необґрунтованих витрат суб'єктів господарювання на покриття збитків у разі невиконання контракту іноземним покупцем; - через відсутність регуляторного акту вихід експортерів на нові ринки, особливо на ринки країн, що розвиваються, ускладнено через високі ризики неплатежів по контракту, що у свою чергу, зменшує надходження валюти до України.
Альтернатива 2	Позитивний вплив за рахунок:	- Витрати на страхування та

	- зменшення ризику фінансових втрат у зв'язку з невиконанням контракту за рахунок покриття до 90 відсотків збитків приватним акціонерним товариством «Експортне кредитне агентство»; - зменшення фінансового навантаження на експортерів завдяки страхуванню та гарантуванню страхових виплат.	страхові платежі (Додаток 1).
--	---	-------------------------------

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 2	3	цілі прийняття регуляторного акту можуть бути досягнуті майже повною мірою
Альтернатива 1	1	цілі прийняття регуляторного акту не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати)

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 2	Позитивний вплив на: - міжнародну торгівлю, зростання експорту; - позиції України у міжнародних рейтингах; - зниження необхідного забезпечення для отримання кредиту;	Витрати суб'єктів господарювання на страхування та страхові платежі (Додаток 1)	Альтернатива забезпечує досягнення цілей регулювання. Дозволяє досягнути максимальної кількості вигод.

	- зменшення ризиків неплатежів за експортними кредитами для банківського сектору економіки; - зменшення необхідних резервів для покриття збитків банківського сектору економіки.		
Альтернатива 1	-	Негативний вплив на: - міжнародну торгівлю, у тому числі експорт; - позиції України у міжнародних рейтингах; - обсяги експорту до країн світу, що призведе до зменшення валютних надходжень; - ризики неплатежів під час відкриття нових ринків збуту.	Альтернатива не забезпечує досягнення цілей регулювання. За відсутності вигод, кількість нерегульованих витрат залишається значною.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання проблеми

Проектом наказу передбачається визначити механізм страхування зовнішньоекономічних договорів та правила перестрахування.

Проектом наказу пропонується, зокрема, визначити:

- порядок страхування зовнішньоекономічних договорів та правила перестрахування;
- вимоги до страхування зовнішньоекономічних договорів;
- дії отримувача послуг страхування зовнішньоекономічних договорів;

- порядок отримання страхового відшкодування;
- порядок перестрахування;
- вимоги до перестрахових компаній для здійснення процедури перестрахування.

Для впровадження цього регуляторного акту органи влади повинні здійснити організаційні заходи, передбачені відповідними положеннями законодавства.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

У зв'язку з виконанням вимог регуляторного акту уповноважений орган (Мінекономіки) не використовує кошти Державного бюджету. Приватне акціонерне товариство «Експортне кредитне агентство» здійснюватиме страхові відшкодування на користь українських експортерів за рахунок власного капіталу.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Запропонований регуляторний акт розроблено Відповідно до абзацу 27 частини 3 статті 5 Закону України “Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту” та пункту 72, підпункту 6 пункту 108 і абзацу 2 пункту 109 Статуту приватного акціонерного товариства “Експортно-кредитне агентство”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07 лютого 2018 року № 65

Термін дії регуляторного акту не обмежено.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акту

Показники результативності регуляторного акту:

1. розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акту – не передбачається;
2. кількість суб'єктів господарювання на яких поширюватиметься дія акту – орієнтовно 23659 (загальна кількість підприємств, які здійснюються експорт);
3. розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання - пов'язаними з виконанням вимог акту;
4. рівень поінформованості суб'єктів господарювання – середній (проект акту розміщено на офіційному сайті Мінекономіки);
5. кількість страхових випадків;
6. кількість укладених договорів страхування;
7. кількість укладених договорів перестрахування;
8. загальна кількість страхових премій, сплачених суб'єктами господарювання;

9. загальна сума коштів страхового відшкодування, виплачена суб'єктам господарювання;
10. загальна сума коштів страхового відшкодування, виплачена на користь приватного акціонерного товариства «Експортно кредитне-агентство» з боку перестрахових компаній.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Строк проведення базового відстеження результативності дії регуляторного акту – через рік після набрання чинності регуляторного акту.

Строк проведення повторного відстеження результативності дії регуляторного акту – через два роки після набрання чинності регуляторного акту.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний, шляхом аналізу показників діяльності агентства. Відстеження результативності здійснюватиметься за допомогою статистичних даних (дані приватного акціонерного товариства "Експортно-кредитне агентство" щодо застосування акту).

**Виконувач обов'язків Міністра
розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**

Павло КУХТА

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання, який здійснює зовнішньоекономічну діяльність

№	Найменування	Джерело даних/розрахунок	Показник
1	Експорт товарів та послуг, млн. дол. США	Статистичні дані	57 280,9
2	Кількість підприємств, що здійснюють експорт послуг, од.	Статистичні дані	7 007
3	Кількість підприємств, що здійснюють експорт товарів, од.	Статистичні дані	16 652
4	Кількість підприємств, що здійснюють експорт товарів та послуг, од.	[2]+[3]	23 659
5	Умовно середній показник експорту товарів та послуг одного підприємства (орієнтовна середня сума контракту одного підприємства), млн. дол. США	[1]/[4]	2,42
6	Група ризику (показник середнього ризику при здійсненні визначення страхового тарифу. Є орієнтовний показником, що використовується експортно-кредитними агентствами-членами Бернського Союзу	Статистичні дані	4
7	Тариф для 4 групи ризику (взято по аналогії з досвіду діяльності інших експортно-кредитних агентств)	Статистичні дані	1,5%
8	Середня сума витрат одного підприємства на страховий платіж, дол. США	[5]*[7]	36 300*
9	Середня сума витрат одного підприємства на перестрахування, дол. США	-	0**

*при умові зовнішньоекономічного контракту під який банком надано кредит або гарантію терміном до 1 року, без врахування франшиз та з врахуванням умовного тарифу (тарифи, групи ризику не є сталою величиною та постійно змінюються, що впливає на кінцевий страховий платіж)

** Суб'єкт господарювання, який здійснює зовнішню економічну діяльність не несе витрат на здійснення перестрахування. Процес перестрахування ризиків здійснює безпосередньо ПрАТ «Експортно-кредитне агентство» за рахунок передачі частини вже сплаченого страхового платежу, пропорційного передачі ризику у перестрахування.



МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
ОФІЦІЙНИЙ ВЕБ-САЙТ

[UA](#) | [EN](#)

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України "Про затвердження положень про правила страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) та перестрахування приватного акціонерного товариства "Експортно-кредитне агентство"

13.01.2020 | 11:59 | Департамент взаємодії з експортерами та просування експорту

Відповідно до статті 9 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України оприлюднює проект наказу "Про затвердження положень про правила страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) та перестрахування приватного акціонерного товариства "Експортно-кредитне агентство".

Основною метою проекту наказу є затвердження правил страхування експортних кредитів, правил страхування банківських гарантій, правил страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і правил перестрахування приватного акціонерного товариства "Експортно-кредитне агентство".

Електронну версію проекту наказу розміщено на сайті Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України у розділі "[Обговорення проектів документів](#)".

Зауваження та пропозиції надсилати за адресою:

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 12/2

E-mail: terpytskyi@me.gov.ua

Державна регуляторна служба України

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11

E-mail: inform@drs.gov.ua

Зауваження та пропозиції приймаються протягом місяця